

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร
ในงานอาชีพ เรื่องวิเคราะห์ปัญหาการใช้ภาษาไทยของนักศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาการบัญชี โดยใช้
ผังความคิดร่วมกับการใช้คำถามกระตุ้นความคิด

ผู้วิจัย

นางสาวไกรสร แสันทวีสุข

ครูพิเศษสอน

แผนกวิชาสามัญสัมพันธ์

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568

วิทยาลัยการอาชีพวารินชำราบ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

WARINCHAMRAB INDUSTRIAL AND COMMUNICATY EDUCATION

COLLEGEVOCATIONAL EDUCATION COMMISSION

เรื่อง : การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ เรื่องวิเคราะห์
ปัญหาการใช้ภาษาไทยของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาการบัญชี
โดยใช้ผังความคิดร่วมกับการใช้คำถามกระตุ้นความคิด

ผู้จัดทำ : นางสาวไกรสร แสนทวิสุข

แผนกวิชา : สามัญสัมพันธ์

หน่วยงาน : วิทยาลัยการอาชีพวารินชำราบ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ปีการศึกษา : 2/2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร
ในงานอาชีพ เรื่องการวิเคราะห์ปัญหาการใช้ภาษาไทย ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1
สาขาวิชาการบัญชี ที่สอนโดยใช้ผังความคิดร่วมกับการใช้คำถามกระตุ้นความคิด และ 2) เพื่อเปรียบเทียบ
ผลสัมฤทธิ์ของคะแนนทดสอบก่อนเรียนกับหลังเรียนของนักศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชา
การบัญชี วิทยาลัยการอาชีพวารินชำราบ ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 21 คน
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังความคิดร่วมกับการใช้คำถามกระตุ้นความคิด
และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังความคิดร่วมกับการ
ใช้คำถามกระตุ้นความคิดสูงกว่าก่อนเรียน โดยคะแนนทดสอบก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.14 และคะแนนทดสอบ
หลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 9.1 เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์พบว่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนเฉลี่ย 3.96
คะแนน

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังความคิดร่วมกับการใช้คำถามกระตุ้นความคิด สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนในรายวิชาทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ เรื่องการวิเคราะห์ปัญหาการใช้ภาษาไทย ของ
นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 1 บทนำ

ความสำคัญของปัญหา จากกระแสการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง มีผลผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแนวคิดในการจัดการเมืองที่เรียกว่า ปฏิรูปการเมืองการปกครอง ซึ่งมีผลมาถึงแนวคิดในการปฏิรูปการศึกษาด้วยทั้งนี้เพราะการศึกษาเป็นกลไกสำคัญที่สามารถพัฒนาคุณภาพของบุคคลเพื่อให้ บุคคลเหล่านั้นกลับมาพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศให้อยู่รอดและทุกคนมีความสุข สำคัญของการปฏิรูปการศึกษา แสดงออกเป็นตัวกำหนดการปฏิบัติในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งระบุไว้ชัดเจนให้มีการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะถือว่าเป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริงและยั่งยืน (สมภพ สุวรรณรัฐ, มปป. : 1)

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2567 เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559 ซึ่งได้จัดทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมืองและการปกครอง พร้อมทั้งกระบวนในการแก้ปัญหาโดยใช้หลักจริยธรรม และคุณธรรม เพื่อให้นักศึกษาได้ศึกษาความเจริญก้าวหน้าในด้าน วิทยาการและสิ่งต่าง ๆ การเรียนการสอนทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ เนื้อหาในบทที่นำมาวิจัยนี้จะ เน้นถึงการใช้ภาษาในการสื่อสาร ระดับภาษา การใช้คำพูดให้เหมาะสมกับกาลเทศะ โอกาส และสถานที่ เพื่อให้นักเรียนสามารถแยกแยะได้ว่าควรใช้ภาษาอย่างไรให้เหมาะสมบุคคล ซึ่งผู้สอนจะประสบปัญหา กับการจัดการเรียนการสอนที่นักศึกษาขาดความสนใจใฝ่ที่จะศึกษา ไม่ให้ความร่วมมือในการเรียน การสอนของผู้สอน

ซึ่งสภาพปัญหาดังกล่าวนี้ชี้ให้เห็นว่าปัญหาในการจัดการเรียนการสอนนั้น ควรได้รับ การปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้การเรียนในทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ สัมฤทธิ์ผลตามจุดประสงค์ของ การจัดการเรียน การสอน แนวทางแก้ปัญหาได้แก่ ผู้สอนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร ซึ่งได้ตระหนักถึงความรับผิดชอบที่ต้องจัดการเรียนการสอนให้บังเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ ครอบคลุมจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมทั้ง ทางด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย คุณธรรมและจริยธรรม ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สมภพ สุวรรณรัฐ (มปป. :1) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิต เหมาะสมกับความสามารถ และความสนใจของผู้เรียน โดยให้ ผู้เรียนมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริงทุกขั้นตอนจะบังเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ในฐานะครูผู้สอนวิชาทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ จึงได้นำการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วม มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับความสามารถและความแตกต่างของผู้เรียนโดยวิธีการใช้ใบงานเน้น กระบวนการคิด โดยนำผังความคิด (Mind Map) มาใช้ในการแก้ปัญหาของผู้เรียน ผังความคิดเป็นการถ่ายทอด ความคิด หรือข้อมูลต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสมองลงกระดาษ โดยการใช้ภาพ สี เส้น และการโยงใย แทนการจดย่อแบบเดิมที่เป็นบรรทัด ๆ เรียงจากบนลงล่าง ขณะเดียวกันมันก็ช่วยเป็นสื่อ นำข้อมูลจากภายนอก เช่น หนังสือ คำบรรยาย การประชุม ส่งเข้าสมองให้เก็บรักษาไว้ได้ดีกว่าเดิม ช่วยให้เกิดความคิด สร้างสรรค์ได้ง่ายเข้า เนื่องจาก จะเห็นเป็นภาพรวม และเปิดโอกาสให้สมองให้เชื่อมโยงต่อข้อมูลหรือ ความคิดต่าง ๆ เข้าหากันได้ง่ายกว่า “ใช้ แสดงการเชื่อมโยงข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งระหว่าง ความคิดหลัก ความคิดรอง และความคิดย่อยที่เกี่ยวข้อง

สัมพันธ์กัน” การลงมือปฏิบัติและการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและบูรณาการคุณธรรม จริยธรรมค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุขนำไปสู่การเป็นทรัพยากรบุคคลอันมีคุณภาพที่ดีในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาทักษะภาษาไทยเพื่ออาชีพ เรื่อง วิเคราะห์ปัญหาการใช้ ภาษาไทย ของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี ที่สอนโดยใช้ผังความคิดร่วมกับการใช้คำถามกระตุ้นความคิด
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของคะแนนทดสอบก่อนเรียนกับหลังเรียนวิชาทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ เรื่อง วิเคราะห์ปัญหาการใช้ภาษาไทย ของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี ที่สอนโดยใช้ผังความคิดร่วมกับการใช้คำถามกระตุ้นความคิด

คำถามการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ของคะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ของคะแนนทดสอบก่อนเรียน จริงหรือไม่ ?

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี จำนวน 23 คน ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558
2. ตัวแปรที่ศึกษา
 - 2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ใบงานเรื่องวิเคราะห์ปัญหาการใช้ภาษาไทย ของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี กระตุ้นความคิด ที่สอนโดยใช้ผังความคิดร่วมกับการใช้คำถาม
 - 2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ของคะแนนทดสอบก่อนเรียนกับหลังเรียนวิชาทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ เรื่อง วิเคราะห์ปัญหาการใช้ภาษาไทยของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี ที่สอนโดยใช้ผังความคิดร่วมกับการใช้คำถามกระตุ้นความคิด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางสำหรับครูอาจารย์ที่สนใจการใช้ผลสัมฤทธิ์ของคะแนนทดสอบก่อน เรียนกับหลังเรียน
2. ช่วยพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3. เป็นแนวทางการวิจัยโดยใช้ใบงานในรายวิชาอื่น ๆ ต่อไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนทดสอบก่อนเรียนกับหลังเรียนวิชาทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ เรื่อง วิเคราะห์ปัญหาการใช้ภาษาไทยของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี ที่สอนโดยใช้ผังความคิดร่วมกับการใช้คำถามกระตุ้นความคิด

2. นักศึกษา หมายถึง นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 ที่เรียนรายวิชาวิชาทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558

3. ผังความคิด (Mind Map) หมายถึง ความคิดเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยแสดงออกมาใน ลักษณะการเขียนเรื่อง ต่อ โยง ของคำ ภาพ สัญลักษณ์ และสี

4. การใช้คำถาม หมายถึง การใช้ประเภทของคำถามเป็นและรู้จักลักษณะการถามที่ดี การใช้ประเภทของคำถามทั้งคำถามง่ายและคำถามยาก หรือทั้งคำถามแคบและคำถามกว้าง หรือทั้งคำถาม ระดับต่ำและคำถาม ระดับสูง การถามคำถามในห้องเรียน อาจมีความเป็นไปได้ดังนี้ 1) ครูเป็นผู้ถาม คำถามให้ผู้เรียนตอบ 2) ครูและนักเรียนร่วมกันถามคำถาม ร่วมกันอภิปราย 3) นักเรียนเป็นผู้ถาม คำถาม ส่วนลักษณะการถามคำถามที่ตินั้นเป็น ศิลปะในการถามคำถามที่ทำให้สามารถกระตุ้นการคิด ของผู้เรียน กระตุ้นให้ผู้เรียนกล้าตอบสนองและกล้าถามย้อนกลับ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ เรื่อง วิเคราะห์ปัญหาการใช้ภาษาไทย ของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี ที่สอนโดยใช้ผังความคิดร่วมกับร่วมกับการ ใช้คำถามกระตุ้นความคิด ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. สภาพทั่วไปของสถานศึกษา

วิทยาลัยการอาชีพวารินชำราบ จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2540 ณ บริเวณที่ดินป่าสาธารณะประโยชน์ในชุมชนบ้านก่อ ตำบลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี มีพื้นที่ 44 ไร่ 51 ตารางวา เป็นสถานศึกษาในเครือข่ายสถาบันการอาชีวศึกษาอุบลราชธานี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ที่อยู่ 187 หมู่ 7 ถนนวาริน – กันทรลักษณ์ ตำบลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี รหัสไปรษณีย์ 34190 โทรศัพท์: 045-854086 โทรสาร: 045-854087 เว็บไซต์: www.warinice.ac.th สภาพสังคมของ ชุมชน วิทยาลัยการ อาชีพวารินชำราบ ตั้งอยู่ชุมชนบ้านก่อใน มีสภาพชุมชน เศรษฐกิจ เป็นสังคมชนบท ตั้งอยู่ใกล้สถานที่สำคัญได้แก่ วัด โรงเรียน แหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม ศูนย์การค้า

2. การจัดการเรียนการสอน

2.1. ความหมายของการจัดการเรียนการสอน การให้ความหมายของการจัดการเรียนการสอน มีผู้ให้ความหมายที่คล้ายคลึงกันในหลักการ แต่มีรายละเอียดที่แตกต่างกัน ดังนี้

วรทยา ธรรมกิตติภพ (2548 : 24) ได้สรุปการเรียนการสอน หมายถึง ขั้นตอน ข้อเสนอแนะ ในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้สัมพันธ์กับเนื้อหา เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้หรือเกิดประสิทธิผลแก่ผู้เรียน หรือบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2546 : 72) ให้ความหมายการเรียนการสอน หมายถึง การปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและการกระทำทุกสิ่งทุกอย่างที่จัดขึ้นจากความร่วมมือระหว่างผู้สอนและ ผู้เรียน เพื่อให้การเรียนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและการเรียนรู้ของผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ การสอนที่กำหนดไว้

ชาติชาย พิทักษ์ธนาคม (2544 : 236 – 237) การเรียนการสอน หมายถึง การปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนเพื่อให้การสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและการเรียนรู้ของผู้เรียน บรรลุจุดประสงค์การสอนที่กำหนดไว้

ไสว พักขาว (2544 : 18) ให้ความหมายการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการที่มีการ วางแผน เพื่อจัดสภาพการณ์ให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ตามเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งในระหว่างการเรียนรู้ปฏิสัมพันธ์นั้นผู้สอนก็จะได้เรียนรู้ จากผู้เรียนด้วย

อรทัย มูลคำ และสุวิทย์ มูลคำ (2544 : 11) ได้ให้ความหมาย การเรียนการสอน หมายถึง การจัดกิจกรรมประสบการณ์หรือสถานการณ์ใด ๆ ที่มีความหมายกับผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติและปฏิสัมพันธ์ กับสิ่ง

เหล่านี้ด้วยตนเอง โดยการสังเกต วิเคราะห์ ปฏิบัติ สรุปร เพื่อสร้างนิยามความหมายและผลต้องค์ ความรู้ด้วยตนเอง ทำให้เกิดการเรียนรู้ทุกด้านอย่าง สมดุล กรมวิชาการ (2544) ให้ความหมายการเรียนการสอน หมายถึง ขั้นตอนที่ครูนำกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในแผนการเรียนรู้มาสู่การปฏิบัติจริง โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญเพื่อให้นักเรียนเกิดการ เรียนรู้และมีคุณลักษณะตามเป้าหมายที่ต้องการ จากที่กล่าวมาข้างต้นพอสรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนนั้นหมายถึง สภาพการเรียนรู้ที่กำหนดขึ้นเพื่อนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนการสอนที่กำหนดไว้ในแผนการเรียนรู้ให้เหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหาและสภาพแวดล้อม การเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.2 ความสำคัญของกิจกรรมการเรียนการสอน

กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการเรียนการสอนเพราะกิจกรรม การเรียนการสอนของผู้เรียนและผู้สอนที่เหมาะสมจะท าให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง (อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2546 : 72) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ดังนี้

- 2.2.1 กิจกรรมช่วยสร้างความสนใจของเด็ก
- 2.2.2 กิจกรรมจะเปิดโอกาสให้นักเรียนประสบความสำเร็จ
- 2.2.3 กิจกรรมจะช่วยปลูกฝังความเป็นประชาธิปไตย
- 2.2.4 กิจกรรมจะช่วยปลูกฝังความรับผิดชอบ
- 2.2.5 กิจกรรมจะช่วยปลูกฝังและส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- 2.2.6 กิจกรรมจะช่วยให้นักเรียนได้มีการเคลื่อนไหว
- 2.2.7 กิจกรรมจะช่วยให้นักเรียนได้รู้สึกสนุกสนาน
- 2.2.8 กิจกรรมช่วยให้เห็นความแตกต่างระหว่างบุคคล
- 2.2.9 กิจกรรมช่วยขยายความรู้และประสบการณ์ของเด็กให้กว้างขวาง
- 2.2.10 กิจกรรมจะช่วยส่งเสริมความงอกงามและพัฒนาการของเด็ก
- 2.2.11 กิจกรรมจะช่วยส่งเสริมทักษะ
- 2.2.12. กิจกรรมจะช่วยปลูกฝังเจตคติที่ดี
- 2.2.13 กิจกรรมจะช่วยส่งเสริมให้เด็กรู้จักท างานเป็นหมู่
- 2.2.14 กิจกรรมจะช่วยให้เด็กเกิดความเข้าใจในบทเรียน
- 2.2.15. กิจกรรมจะช่วยส่งเสริมให้เด็กเกิดความซาบซึ้ง ความงามในเรื่องต่าง ๆ

ดังนั้น ผู้สอนจึงไม่ควรละเลยที่จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้น่าสนใจ ให้สอดคล้องกับวัยสติปัญญา ความสามารถของผู้เรียน และเนื้อหาของบทเรียนนั้น โดยต้องจัดอย่างมีจุดมุ่งหมาย

2.3. จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ชาติชาย พิทักษ์ธนาคม (2544 : 238) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้

1. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อมกัน

2. เพื่อสนองความสามารถ ความถนัด ความสนใจของผู้เรียนทุกคน ซึ่งแต่ละคนจะมีแตกต่างกัน
3. เพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนเรียนด้วยความเพลิดเพลิน ไม่เกิดความรู้สึก
เบื่อหน่ายในการเรียน

4. เพื่อสนองเจตนารมณ์ของหลักสูตร ให้ผู้เรียนได้คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็นและเกิดทักษะ
กระบวนการ

5. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงออก และมีส่วนร่วมในการเรียน ผู้สอนจึงควรจัดกิจกรรมการ
เรียนการสอนทุกครั้ง เพื่อประโยชน์แก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ

สอดคล้องกับ ไสว พิกขาว (2544 : 25-26) ที่ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมการเรียน
การสอนที่ดีนั้น จะทำให้เกิดสิ่งต่อไปนี้

1. ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความหมายและมีเป้าหมาย
2. ผู้เรียนได้ใช้วิธีการเรียนรู้แบบ “ฉลาดรู้”
3. ผู้เรียนมีการพัฒนาการเรียนรู้ที่จะทำให้รู้จริง รู้แจ้ง รู้ลึกซึ้งและเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอด

ชีวิต

4. ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้อย่างเหมาะสมบนพื้นฐานของการรู้จักตนเอง การผสมผสาน
ในศาสตร์ต่าง ๆ และใช้อย่างมีคุณธรรม เพื่อพัฒนาชีวิตและสังคม

5. ผู้เรียนมีการพัฒนาอย่างสมดุล ในคุณลักษณะทางกาย ปัญญา คุณธรรมและทักษะ การใช้
ชีวิต

จากจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดังกล่าวสรุปได้ว่า ครูผู้สอนจึงควรจัด กิจกรรม
การเรียนการสอนทุกครั้ง เพื่อประโยชน์แก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเรียนรู้อย่างมี ความสุข

2.4. หลักการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ดีนั้น ควรเป็นไปเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ที่จะทำให้
ผู้เรียนเกิดความสมดุลทั้งทางกาย ปัญญา คุณธรรมและทักษะการใช้ชีวิต สามารถพัฒนา ตนเองได้อย่าง
เต็มศักยภาพและใช้ความรู้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม ดังที่ อาภรณ์ ใจเที่ยง (2546 : 73-76)
ได้กล่าวถึงหลักการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้

- 2.4.1 จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับกิจกรรมของหลักสูตร
- 2.4.2 จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การสอน
- 2.4.3 จัดกิจกรรมให้สอดคล้องและเหมาะสมกับวัย
- 2.4.4 จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับลักษณะของเนื้อหาวิชา
- 2.4.5 จัดกิจกรรมให้มีลำดับขั้นตอน
- 2.4.6 จัดกิจกรรมให้น่าสนใจ
- 2.4.7 จัดกิจกรรมโดยให้ผู้เรียนเป็นผู้กระทำกิจกรรม
- 2.4.8 จัดกิจกรรมโดยใช้วิธีการที่ทำทลายความคิดความสามารถของผู้เรียน
- 2.4.9 จัดกิจกรรมโดยใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย
- 2.4.10 จัดกิจกรรมโดยให้มีบรรยากาศที่รื่นรมย์

2.4.11 จัดกิจกรรมแล้วต้องมีการวัดผลการใช้กิจกรรมนั้นทุกครั้ง

จากหลักการดังกล่าวสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรดำเนินการเพื่อประโยชน์ แก่ผู้เรียน อย่างแท้จริง โดยมุ่งพัฒนาความเจริญทุกด้านให้แก่ผู้เรียน รั้าให้ผู้เรียนแสดงออกและได้มี ส่วนร่วมฝึกฝน วิธีการแสวงหาความรู้ วิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเองและจัดโดยมีบรรยากาศที่รื่นรมย์ สนุกสนาน ตลอดจน จัดให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน

2.5 แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร

เนื่องจากหลักสูตรเป็นแผนแม่บทในการกำหนดขอบข่ายความรู้ ความสามารถและมวลด ประสพการณ์ ดังนั้นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนจ ำเป็นต้องทราบถึง ความคาดหวังของ หลักสูตรในภาพรวมที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะในด้านต่าง ๆ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2556) ซึ่งเป็นหลักสูตรที่มุ่งผลิตและพัฒนา แรงงานระดับผู้ชำนาญการเฉพาะสาขาอาชีพ โดยมีหลักการดังนี้

2.5.1. เป็นหลักสูตรที่มุ่งผลิตและพัฒนาแรงงานระดับผู้ช ำนาญการเฉพาะสาขาอาชีพ สอดคล้องกับ ตลาดแรงงาน สภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม สามารถเป็น หัวหน้างานหรือ เป็นผู้ประกอบการได้

2.5.2. เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีสมรรถนะในการประกอบอาชีพ มีความรู้เต็มภูมิ ปฏิบัติได้ จริงและเข้าใจชีวิต

2.5.3. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการวิชาชีพมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนวิชาชีพ สามารถถ่ายโอนประสบการณ์การเรียนรู้จากสถานประกอบการ และสามารถสะสมการเรียนรู้ และ ประสบการณ์ได้ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังกล่าว หลักสูตรจึงเน้นให้จัดกิจกรรมการเรียน การสอน (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2556) โดยยึดจุดมุ่งหมาย 9 ประการ ดังนี้

1. เพื่อให้มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิตสามารถศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมหรือ ศึกษา ต่อในระดับที่สูงขึ้น

2. เพื่อให้มีทักษะและสมรรถนะในงานอาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพ

3. เพื่อให้สามารถบูรณาการความรู้ ทักษะจากศาสตร์ต่างๆ ประยุกต์ใช้ในงานอาชีพ

สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี

4. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจและภาคภูมิใจในงานอาชีพ

5. เพื่อให้มีปัญญา ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการจัดการ การตัดสินใจและการแก้ปัญหา รู้จักแสวงหาแนวทางใหม่ ๆ มาพัฒนาตนเอง ประยุกต์ใช้ความรู้ในการ สร้างงานให้สอดคล้องกับวิชาชีพและการพัฒนางานอาชีพอย่างต่อเนื่อง

6. เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์ มีวินัย มีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง ทั้ง ร่างกายและจิตใจ เหมาะสมกับการปฏิบัติในอาชีพนั้น ๆ

7. เพื่อให้เป็นผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน มีความ รับผิดชอบต่อครอบครัว องค์กร ท้องถิ่นและประเทศชาติ อุทิศตนเพื่อสังคม เข้าใจและเห็นคุณค่าของ ศิลปวัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตระหนักในปัญหาและความสำคัญของสิ่งแวดล้อม

8. เพื่อให้ตระหนักและมีส่วนร่วมในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของประเทศ โดยเป็นกำลังสำคัญในด้านการผลิตและให้บริการ

9. เพื่อให้เห็นคุณค่าและดำรงไว้ ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ปฏิบัติตนในฐานะพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จากแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนดังกล่าวสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนเป็นหัวใจของการนำผู้เรียนไปสู่จุดหมายหลักของหลักสูตรผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้ดีเพียงใด ขึ้นอยู่กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนของครูผู้สอนเป็นสำคัญ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน ต้องจัดให้สอดคล้องกับหลักสูตร โดยเฉพาะหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2557 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนเน้นการปฏิบัติจริง เพื่อให้ ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการติดตัว สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตได้

การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา

1. ลักษณะการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา เพื่อความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา สามารถจำแนกตามลักษณะ ของการจัดการเรียนการสอน

2. ลักษณะของจุดประสงค์ในการจัดการเรียนการสอน นวลจิตต์ เขาวงกิตพิงศ์ (2544: 191) ได้กล่าวถึงจุดประสงค์การสอนอาชีวศึกษาไว้ 3 ประการ

2.1 จุดประสงค์การเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ได้แก่ การมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ เกิดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการทำงาน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน หรือแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ

2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้ด้านเจตพิสัย (Affective Domain) ได้แก่ การมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิด ความรักในงานที่ทำฝึกอุปนิสัยและความคิดในการทำงานให้สอดคล้องกับงานอาชีพมีความใฝ่รู้และ พัฒนาตนเองอยู่เสมอ

2.3 จุดประสงค์การเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) ได้แก่ การมุ่งเน้นให้มีการฝึกปฏิบัติงานโดยใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ และเครื่องจักรต่าง ๆ เหมือนในโรงงานหรือสถานประกอบการ จนเกิดความชำนาญ

3. ลักษณะของเนื้อหาในการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาเนื้อหาสาระของเรื่องที่จะสอน ทางอาชีวศึกษาจะมีความเกี่ยวข้องกับเรื่อง

3.1 ความรู้ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีลักษณะที่ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้

3.2 ความรู้ที่เกี่ยวกับขั้นตอนของการปฏิบัติเทคนิคเฉพาะที่จะทำให้ทำงานได้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

3.3 ความรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะนิสัยที่ดีที่เกิดจากการฝึกงาน และสามารถพัฒนาเป็นลักษณะ นิสัยถาวรของผู้เรียนได้

4. ลักษณะของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนอาชีวศึกษา กิจกรรมการเรียนรู้การสอนอาชีวศึกษา ต้องทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการสอน โดยผู้สอนต้องออกแบบการจัดการกิจกรรม

การเรียนการสอนโดยคำนึงถึงยุทธศาสตร์การสอนที่จะนำมาใช้แล้วเกิดผลในการจัดการเรียน การสอน อาชีวศึกษาอย่างได้ผล ลักษณะของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต้องเอื้ออำนวยให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ ความคิด รวบรวมและหลักการ ผู้สอนจึงต้องใช้สื่อการสอนและตัวอย่างต่าง ๆ ช่วย ผู้เรียนสร้างการเรียนรู้ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำผลของการเรียนรู้ไปใช้ทำความเข้าใจในการทำงานภาคปฏิบัติ ซึ่งจะต้องจัดให้มีความสอดคล้องกับการทำงานในสถานประกอบการมากที่สุด (นวลจิตต์ เขวากีรติพงศ์, 2544 : 191-192)

5. ลักษณะของสื่อการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ผู้สอนควรมีความรู้ในการเลือกใช้สื่อการเรียน การสอน ให้เหมาะกับโอกาส ต้องเลือกใช้สื่อที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในงานที่ทำ

6. ลักษณะของการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนอาชีวศึกษา การวัดและการประเมินผล การเรียนการสอน คือ การตรวจสอบผลการเรียนรู้กับจุดประสงค์การสอนที่ตั้งไว้ วัดและประเมินผล การเรียนรู้ของผู้เรียนในด้านพุทธิพิสัย สามารถใช้แบบทดสอบได้ แต่การเรียนรู้เจตพิสัยและทักษะพิสัย ต้องใช้วิธีการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน หรือสามารถใช้แบบทดสอบ หรือแบบสังเกตพฤติกรรม การทำงานของผู้เรียน โดยจะต้องมีการตั้งประเด็นการสังเกตและทดสอบไว้ล่วงหน้าด้วย (นวลจิตต์ เขวากีรติพงศ์, 2544 : 192)

7. ลักษณะบทบาทของผู้สอนอาชีวศึกษาในการจัดการเรียนการสอน บทบาทสำคัญของผู้สอน อาชีวศึกษา คือ การเตรียมความพร้อมด้านเนื้อหาที่เป็นความรู้ ทักษะปฏิบัติที่ต้องฝึกฝน มีการออกแบบ กิจกรรมการเรียนการสอน การเตรียมคาบเรียนที่จะใช้กระตุ้นและช่วยในการเชื่อมโยงความคิดของผู้เรียน การเตรียมสื่อการสอน และเครื่องมือที่จะใช้ในการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน นอกจากนี้ ผู้สอนอาชีวศึกษาต้องมีบทบาทในการแสดงตนเป็นแบบแผนและเป็นตัวอย่างที่ดี

8. ลักษณะบทบาทของผู้เรียนในการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ ในการ ปฏิบัติงานได้ จำเป็นต้องลงมือฝึกปฏิบัติและศึกษาด้วยตนเอง โดยผู้สอนจะเป็นผู้จัด ประสบการณ์ต่าง ๆ ให้การเรียนโดยการปฏิบัติจริงเป็นลักษณะสำคัญของบทบาทที่ผู้เรียนอาชีวศึกษา จะต้องมีส่วนนอกเหนือจาก การเรียนรู้เนื้อหาสาระและการได้ฝึกประสบการณ์เพื่อการปลูกฝังเจตคติที่ดี ต่อการทำงานด้วย (วรัทยา ธรรมกิตติภพ, 2548 : 31)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการสอนวิชา ทักษะภาษาไทยเพื่ออาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง งานวิจัยมีหลากหลาย ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้คัดเลือกผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 4 มาตรา 22 กล่าวว่า การจัดการศึกษา ต้อง ยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการเรียนการสอน จึงต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สามารถปรับตัวต่อสถานการณ์ เผชิญปัญหา และตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนจึงต้องมีการพัฒนา โดยการนำ รูปแบบการสอนที่หลากหลายมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

รูปแบบการเรียนการสอนที่นิยมใช้ในการจัดการเรียนการสอนในช่วงที่ผ่านมา ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก (Problem Base Learning) การเรียนแบบมีส่วนร่วม (Participatory Learning) และการสอนโดยเน้นการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking) การเรียน การสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก (Problem Base Learning) เป็นการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้เกิด การเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยใช้ปัญหาเป็นเครื่องกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความต้องการที่จะศึกษาค้นคว้าหา ความรู้ โดยใช้กระบวนการแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนมีการตัดสินใจที่มีความคิดอย่างมี วิจารณญาณ สามารถเรียนรู้การทำงานเป็นทีม ใฝ่รู้ และมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เพื่อให้ สามารถก้าวทันกับ สภาพการเปลี่ยนแปลงของโลก

การเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วม (Participatory Learning) เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียน สามารถสร้างความรู้ด้วยตัวของผู้เรียนเองโดยอิงจากประสบการณ์เดิมและร่วมกันค้นหาหรือสร้างองค์ ความรู้ใหม่ๆขึ้นมาผู้สอนมีหน้าที่เป็นเพียงผู้เอื้ออำนวยการให้เกิดการเรียนรู้การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย องค์ประกอบที่สำคัญ 4 องค์ประกอบ ในการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพได้แก่ ประสบการณ์ การสะท้อนความคิดและการถกเถียง ความเข้าใจ และความคิดรวบยอด และการประยุกต์แนวคิด

การเรียนการสอนโดยเน้นการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical thinking) นั้น เป็นกระบวนการ ทางปัญญาโดยใช้ทักษะหรือประสบการณ์มาใช้ในการคิดวิเคราะห์อย่างรอบคอบซึ่งสามารถพัฒนาให้ เกิดกับผู้เรียนได้ด้วยการจัดการเรียนการสอนหลายรูปแบบ ประกอบด้วย การบรรยายแบบมีส่วนร่วม การใช้ กรณีศึกษา การสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก การอภิปราย ผังความคิด การสะท้อนคิด และการฝึก ประสบการณ์โดยตรง วิธีการสอนแบบผสมผสานจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนากระบวนการคิด 15 วิเคราะห์ จำแนกข้อมูล สรุปประเด็นปัญหา ตัดสินใจในการแก้ปัญหาในสถานการณ์จริงได้อย่างมี เหตุผล (จันทรา พรหมน้อย & เนตรนภา พรหมเทพ & คมนนันท์ ทศนีย์สุวรรณ, 2555)

การสร้างพัฒนาการเรียนรู้ที่อยู่บนหลักความเข้าใจในความแตกต่างเฉพาะบุคคล (individual difference) ของนักเรียนเป็นสิ่งท้าทายต่อผู้สอนอย่างมากโดยเฉพาะในการเรียนการสอนห้องเรียน ขนาดใหญ่ที่มีนักเรียนจำนวนมาก เพราะภายใต้เงื่อนไขซึ่งอาจหมายถึงความแตกต่างหลากหลายของ ผู้เรียนที่ ประกอบด้วยนักเรียนจากคณะและภาควิชาต่างๆ ซึ่งถูกกำหนดให้เรียนร่วมห้องกันในรายวิชา พื้นฐาน แน่นอนว่าผู้สอนตระหนักถึงความต่างนี้ แต่ในทางปฏิบัติ ข้อจำกัดด้านเวลาและอัตราส่วนของ นักเรียนต่อ ผู้สอน ไม่เอื้อต่อการทำความรู้จัก ยากต่อการเข้าถึงและสร้างปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนได้อย่าง ทั่วถึง เป็น อุปสรรคต่อการให้ข้อมูลป้อนกลับ ติดตามผล และการประเมินผลนักศึกษา การทำความรู้จักนักเรียนของ เราให้มากขึ้นว่าพวกเขามี “ต้นทุน” ความรู้และทักษะอะไรอยู่บ้าง ที่จำเป็นต้องรู้สำหรับการเรียนวิชานั้นๆ เป็นสิ่งสำคัญ การประเมินความรู้ระหว่างก่อนและระหว่างการเรียนการสอนเป็นสิ่งที่ผู้สอนจำนวนหนึ่ง นิยมทำในหลายวิชา คิวช (Quiz) และ pre-test กลายเป็นส่วน หนึ่งของคาบเรียนที่นักเรียนคุ้นเคย แต่ หากถามถึงประโยชน์จากการถาม การสอบย่อยเหล่านี้ นำเสียดายที่คุณค่าของมันอาจไม่ถูกใช้อย่างเกิดผล สูงสุดทั้งในมุมของผู้สอนและนักเรียน เช่น (สำหรับผู้สอน) นำมาคิดเป็นคะแนนเก็บเพื่อจูงใจให้นักเรียน เข้าเรียนตรงเวลา และตั้งใจเรียนมากขึ้น ไม่ได้นำมาผลคะแนนหรือข้อผิดพลาดของนักเรียนมาอธิบาย ไม่ได้

นำมาใช้เพื่อวางแผนการสอน ไม่มีการให้ผล สะท้อนกลับ (Feedback) และ (สำหรับนักเรียน) ไม่เห็นความสำคัญว่าพวกเขาจะได้อะไรจากการทำควิซและการทดสอบเหล่านี้ ไม่เห็นถึงประโยชน์ต่อการเรียนรู้ในวิชานั้นๆ โดยที่ส่วนใหญ่จะพุ่งความ สนใจไปที่คะแนน

มีหลายวิธีการที่ผู้สอนสามารถใช้ประเมินความรู้เบื้องต้นของนักเรียน ซึ่งมีทั้งการวัดความรู้โดยตรงและโดยอ้อม วิธีการประเมินโดยตรง เช่น แบบทดสอบ, การเขียน concept map, การพิจารณาจากแฟ้มสะสมผลงาน (portfolio) และการสาธิต เป็นต้น วิธีการประเมินโดยอ้อม เช่น แบบสอบถามให้นักเรียนประเมินตนเอง และรายงานผลการเรียนของรายวิชาก่อนหน้านี้ เป็นต้น

แบบทดสอบที่ใช้ประเมินความรู้พื้นฐานกับขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของแต่ละการสอน โดยทั่วไปจะเป็นการวัดความเข้าใจในแนวคิดหลัก (Concept Inventories) เพื่อบ่งชี้ได้ว่านักเรียนเข้าใจถูกต้องหรือต้องการการแก้ไขความเข้าใจที่ผิด/คลาดเคลื่อนอย่างไรบ้าง (systematic misconceptions) การออกแบบ ข้อคำถามและตัวเลือก (เพราะโดยมากแบบวัดนี้เป็นแบบมีตัวเลือกตอบ (multiple choices) จึงเป็น เงื่อนไขสำคัญมากเพื่อช่วยจับจุดได้ถูกต้องว่านักเรียนเข้าใจผิด-ถูกอย่างไร และหากนำมาใช้ตั้งแต่ช่วงแรกของการเรียน และเฉลยพร้อมคำอธิบายด้วยจะช่วยให้ นักเรียนจับจุดของตัวเองได้เช่นกัน มีตัวอย่างของคำถาม Concept Inventories ที่มีผู้พัฒนาและผ่านการวิจัยศึกษามาแล้ว ซึ่งสามารถค้นได้จากเว็บไซต์และนำมาปรับใช้ให้ตรงกับความต้องการ อาทิ แบบวัดของวิชา Mechanics และ Statics

เงื่อนไขที่จำเป็นมากสำหรับการวัดความรู้ด้วยแบบทดสอบคือ ผู้สอนต้องให้เวลากับการเฉลยและอธิบาย ให้เวลานักเรียนได้ถามถึงสิ่งที่พวกเขาสนใจ มีข้อใดที่สับสน และควรเข้าใจอย่างกระจ่าง ก่อนที่จะเรียนในเรื่องอื่นๆ หลักการนี้ นำไปใช้ได้ดีกับการทำข้อสอบอื่นๆ ด้วย ไม่ควรปล่อยให้ การ สอบผ่านเลยไปโดยที่ไม่มีการพูดคุยถึงข้อสอบอีกเลย อย่าสนใจแต่เพียงว่า “นักเรียนตอบถูกหรือผิด” เพราะการเข้าใจว่าทำไมจึงผิดหรือถูกนั้นสำคัญยิ่งกว่า ซึ่งประเด็นนี้ เชื่อมโยงกับเรื่องการออกแบบคำถามที่ดีซึ่งควรมีวัตถุประสงค์เพื่อวัดความรู้ระดับความเข้าใจขึ้นไป

การตั้งคำถามที่ไม่ได้วัดความรู้ความเข้าใจโดยตรงก็เป็นอีกวิธีการที่ดีสำหรับการประเมิน ความรู้พื้นฐานของนักเรียน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการประเมินภาพรวมของนักเรียนทั้งชั้น คำถามที่ให้ นักเรียนประเมินตนเอง (self-assessment instrument) เป็นไปได้หลายรูปแบบ เช่น เจาะจงไปที่ความรู้ นั้นๆ, สิ่งที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เรียน, ประสบการณ์ของนักเรียนในเรื่องที่เกี่ยวข้อง และประเด็นที่ ผู้สอนวางแผนไว้ว่าจะนำมาใช้พูดคุยในชั้นเรียน เป็นต้น การประเมินพื้นฐานของนักเรียนลักษณะนี้ ช่วยให้ ผู้สอนพอเห็นภาพว่านักเรียนมีประสบการณ์มาอย่างไรบ้าง หรือมีความคิดอ่าน มีมุมมองอย่างไร เกี่ยวกับสิ่งที่กำลังจะได้เรียน การประเมินโดยอ้อมนี้แม้จะบอกไม่ได้ว่านักเรียนมีความรู้ระดับใด แต่ ผู้สอนสามารถใช้การตั้งคำถามที่ชี้ให้นักเรียนสะท้อนความคิดออกมาไปยังเรื่องที่คุณต้องการรู้ เช่น คิดว่า...คืออะไร ขอให้ยกตัวอย่าง และทำไมจึงคิดเช่นนั้น หรืออาจตั้งคำถามแบบมีตัวเลือกตอบ เพื่อถามถึงประสบการณ์ของนักเรียนในเรื่องนั้นๆ ตัวอย่างเช่น

นักเรียนรู้จัก t-test อย่างไรบ้าง

- ก. ไม่เคยรู้มาก่อน
- ข. เคยได้ยิน แต่จำไม่ได้ว่าคืออะไร
- ค. พอรู้อยู่บ้าง แต่ไม่ค่อยมั่นใจ
- ง. รู้ว่าคืออะไร และรู้ว่าใช้เพื่ออะไร
- จ. รู้ว่าคืออะไร รู้ว่านำไปใช้เมื่อไหร่ และใช้เป็น

เงื่อนไขหลักของการทำความเข้าใจพื้นฐานความรู้ของนักเรียน คือผู้สอนต้องชัดเจนว่านักเรียนต้องมีความรู้อะไร และความรู้ระดับใด เพราะความรู้มีหลายแบบ นักเรียนอาจรู้ว่าสิ่งนั้นคืออะไรและรู้วิธีการ รู้ขั้นตอน แต่ไม่รู้ว่าเมื่อไหร่จึงเหมาะสมที่จะใช้ และอาจไม่รู้ว่าทำไม เป็นต้น และเมื่อชัดเจนแล้ว ก็ต้องสื่อสารให้นักเรียนได้เข้าใจชัดเจนตรงกันด้วยว่าพวกเขาจำเป็นต้องรู้อะไรมาก่อน ควรรู้อะไรอย่างไรจึงจะเพียงพอ ประโยชน์ทางอ้อมของการตั้งคำถามให้พวกเขาขบคิดเกี่ยวกับความรู้ที่มีก็คือ การกระตุ้นให้พวกเขาทบทวนตนเอง นักเรียนบางคนไม่รู้ว่าตนไม่รู้ ขณะที่บางคนคิดว่าตนรู้แต่ อาจจะไม่รู้แบบผิดๆ หรือผิวเผิน นำมาใช้ไม่ได้ ความรู้พื้นฐานช่วยหนุนหรือหนุนการเรียนรู้ได้ และมีความสำคัญอย่างมากต่อการบรรลุ เป้าหมายการเรียนรู้หนึ่งๆ การทำความเข้าใจความรู้ใหม่ๆ หรือการฝึกทักษะใหม่ ที่ต่อยอดได้จากฐาน เดิมที่ผู้เรียนได้มีประสบการณ์มาก่อนหรือไม่นั้น ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนได้ ในหลากหลายแง่มุม ทั้งความช้า-เร็ว ความคงทน และคุณภาพของการเรียนรู้ แต่การกล่าวช้าบ่อยๆ เพื่อย้ำให้นักเรียน นำความรู้ที่เรียนไปแล้วนำมาใช้ในการเรียนวิชาปัจจุบันหรือหัวข้อที่กำลังเรียนอาจดูน่าเบื่อ ผู้สอนสามารถใช้วิธีการง่ายๆ ที่ช่วยให้นักเรียนเกิดการเชื่อมโยงความรู้ เช่น อธิบายแนวคิดนามธรรมโดยเชื่อมโยงกับตัวอย่างที่เป็นรูปธรรมในบริบทของการประยุกต์ใช้ที่หลากหลาย การสรุปเนื้อหาสาระที่เรียนของครั้งก่อน และให้นักเรียนฝึกฝนบ่อยๆ แน่ใจว่านักเรียนต้องฝึกวินัยที่จะขวนขวายและลอง คิดลองทำ ด้วยตนเอง แต่เพื่อให้แน่ใจว่าพวกเขาไม่หลงทิศทาง ผู้สอนต้องช่วยชี้แนะและกระตุ้นอย่าง เหมาะสม อ้างอิง

Assessing Prior Knowledge.<http://www.cmu.edu/teaching/design/teach/priorknowledge.html>

รับทอง แก้วสน. (2553) การพัฒนาทักษะการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ โดยใช้ชุดการเรียนรู้ที่เน้นการสร้าง ผังความคิดเรื่อง โจทย์ปัญหาการบวก ลบ คูณหาร จำนวนนับ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) สร้างชุดการเรียนรู้ที่เน้นการสร้างผังความคิด เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวก ลบ คูณหาร จำนวนนับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพ เกณฑ์ 80/80 (2) ศึกษาดัชนีประสิทธิผลของชุดการเรียนรู้ที่เน้นการสร้างผังความคิดเรื่อง โจทย์ปัญหาการบวก ลบ คูณหาร จำนวนนับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง โจทย์ปัญหาการบวก ลบ คูณหาร จำนวนนับ ของนักเรียน ก่อนและหลังการเรียนรู้ โดยใช้ชุดการเรียนรู้ที่เน้นการสร้างผัง ความคิดเรื่อง โจทย์ปัญหาการบวก ลบ คูณหาร จำนวนนับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และเพื่อศึกษา ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ที่เน้นการสร้างผังความคิด เรื่อง โจทย์ ปัญหาการบวก ลบ คูณหาร จำนวนนับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็น นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน บ้านตรแอกน้อย อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ใน

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียน 11 คน ได้มาโดยวิธีการเลือก แบบเจาะจง (Purposive sampling) ระยะเวลาในการทดลอง 12 ชั่วโมง รูปแบบที่ใช้ในการทดลอง คือ One Group Pre-test Post-test Design เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ (1) ชุดการเรียนรู้ที่เน้นการสร้างผังความคิด เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวก ลบ คูณ หาร จำนวนนับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (2) แบบทดสอบวัด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องโจทย์ปัญหาการบวก ลบ คูณ หาร จำนวนนับ แบบปรนัย จำนวน 30 ข้อ และแบบ อัตนัย จำนวน 2 ข้อ และ (3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุด การเรียนรู้ที่เน้นการสร้างผังความคิด เรื่องโจทย์ปัญหาการบวก ลบ คูณ หาร จำนวนนับ ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 จำนวน 15 ข้อ ผลการวิจัย พบว่า (1) ชุดการเรียนรู้ที่เน้นการสร้างผังความคิดเรื่อง โจทย์ปัญหาการ บวก ลบ คูณ หาร จำนวนนับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ 85.82 /85.76 (2) ดัชนีประสิทธิผล ของ การเรียนรู้ด้วยชุดการเรียนรู้ที่เน้นการสร้างผังความคิดเรื่อง โจทย์ปัญหาการบวก ลบ คูณ หาร จำนวน นับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าประสิทธิผลเท่ากับ 0.7552 แสดงว่านักเรียนมีทักษะการแก้โจทย์ปัญหา เพิ่มขึ้นร้อยละ 75.52 (3) คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ที่เน้น การสร้างผังความคิดเรื่อง โจทย์ปัญหาการบวก ลบ คูณ หาร จำนวนนับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียน สูง กว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ (4) ความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียนที่ เรียน โดยใช้ชุดการเรียนรู้ที่เน้นการสร้างผังความคิด เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวก ลบ คูณ หาร จำนวนนับ ชั้น ประถมศึกษา ปีที่ 6 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (=4.61)

บทที่ 3 วิธีดำเนินการ

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทักษะภาษาไทยเพื่ออาชีพ เรื่อง วิเคราะห์ปัญหาการใช้ ภาษาไทย ของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี ใช้ผังความคิดร่วมกับร่วมกับการ ใช้คำถามกระตุ้นความคิด ที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีการสร้างเครื่องมือ
4. วิธีดำเนินการทดลอง
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยการอาชีพวารินชำราบ ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ทั้งหมดจำนวน 21 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ เรื่อง วิเคราะห์ปัญหาการใช้ ภาษาไทยของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 ใช้ผังความคิดร่วมกับร่วมกับการ ใช้คำถาม กระตุ้นความคิด
2. ผลสัมฤทธิ์ของคะแนนทดสอบก่อนเรียนกับหลังเรียนวิชาทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ เรื่อง วิเคราะห์ปัญหาการใช้ภาษาไทยของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 ใช้ผัง ความคิด ร่วมกับร่วมกับการ ใช้คำถามกระตุ้นความคิด

วิธีการสร้างเครื่องมือ

สำหรับวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. การจัดทำใบงานผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้
 - 1.1. ศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงพุทธศักราช 2557 คู่มือและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับ แผนการจัดการเรียนรู้
 - 1.2. ศึกษาวิธีการทำใบงานจากหนังสือ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 1.3. วิเคราะห์เนื้อหาและกำหนดขอบเขตของเนื้อหา
 - 1.4. กำหนดจุดประสงค์ทั่วไป จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และคุณลักษณะที่ต้องการเน้น
 - 1.5. กำหนดโครงสร้างและเนื้อหาให้สอดคล้องกับจุดประสงค์

- 1.6. ดำเนินการจัดทำใบงานตามลำดับของจุดประสงค์การเรียนรู้ ลำดับเนื้อหาและโครงสร้างที่กำหนดไว้
2. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้
 - 2.1 ศึกษาเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับวิชาภาษาไทย เรื่องการฟัง การดู และการอ่านสารในงานอาชีพ
 - 2.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากหนังสือ ตำรา และเอกสารที่เกี่ยวข้อง
 - 2.3 วิเคราะห์เนื้อหาตามจุดประสงค์จากแผนการสอน
 - 2.4 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ครอบคลุมเนื้อหาตามจุดประสงค์

วิธีดำเนินการทดลอง

1. นำใบงานไปใช้จริงกับนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 ในภาค เรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 โดยดำเนินการดังนี้
 - 1.1 ให้นักศึกษา ศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้ของเนื้อหาวิชา
 - 1.2 ให้นักศึกษาทำ แบบทดสอบก่อนเรียน
 - 1.3 ให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติตามใบงาน
 - 1.4 ครูตรวจสอบการฝึกปฏิบัติของนักศึกษาอย่างใกล้ชิด และทำการแก้ไขทันทีเมื่อ พบว่านักศึกษาทำผิดเพื่อให้แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ
 - 1.5 ให้นักศึกษาทำแบบทดสอบหลังเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจ
2. ครูนำกระดาษคำตอบที่ได้จากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน (Pre - test) และหลังเรียน (Post - test) ไปตรวจให้คะแนนโดยข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดให้ 0 คะแนน
3. นำผลการตรวจสอบแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน (Pre - test) หลังเรียน (Post - test) ไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. การหาค่าสถิติพื้นฐาน คือร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนที่ได้จากการ ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2543 : 102 – 103)

1.1 ค่าร้อยละ

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ค่าร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
	N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

1.2 ค่าเฉลี่ย

$$\mu = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	μ	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$\sigma = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	σ	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัว
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม

2. การเปรียบเทียบผลของคะแนนทดสอบก่อนเรียนและคะแนนทดสอบหลังเรียนในใบงาน โดยการหาผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ย (พรรรณี ลีกิจวัฒนะ, 2551 : 145-146)

$$D = \sum \mu Y - \sum \mu X$$

เมื่อ **D** แทน ผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ย
 μY แทน ค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบหลังเรียน
 μX แทน ค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบก่อนเรียน
 \sum แทนผลรวม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ ปัญหาการใช้ภาษาไทย นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี ความคิดร่วม ร่วมกับการใช้คำถามกระตุ้นความคิด ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังนี้ เรื่องวิเคราะห์ ที่สอนโดยใช้ผัง

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทดสอบก่อนเรียน และคะแนน ทดสอบหลังเรียนวิชา วิชาทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ เรื่องวิเคราะห์ปัญหาการใช้ภาษาไทย นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 ที่สอนโดยใช้ผังความคิดร่วมกับการใช้ คำถาม กระตุ้นความคิด

คะแนน	ร้อยละ	μ	σ
คะแนนทดสอบก่อนเรียน	5.14	9.10	1.20
คะแนนทดสอบหลังเรียน	51.4	91	1.04

จากตารางที่ 1 พบว่าผลสัมฤทธิ์ของคะแนนทดสอบก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย 5.14 คิดเป็นร้อยละ 9.1 ส่วน ผลสัมฤทธิ์ของคะแนนทดสอบหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 51.4 คิดเป็นร้อยละ 91

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนวิชาทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ เรื่องวิเคราะห์ปัญหาการใช้ภาษาไทย นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 ที่สอนโดยใช้ผังความคิดร่วมกับร่วมกับการใช้คำถามกระตุ้นความคิด

คะแนน	μ	D
-------	-------	---

คะแนนทดสอบก่อนเรียน	5.14	3.96
---------------------	------	------

คะแนนทดสอบหลังเรียน	9.1	
---------------------	-----	--

จากตารางที่ 2 พบว่า คะแนนทดสอบหลังเรียนวิชา ทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า คะแนนทดสอบก่อนเรียนอยู่ 3.96 คะแนน นั่นคือคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียนสูงกว่า คะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียน เป็นจริงตามคำถามการวิจัยที่ตั้งไว้

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ เรื่องวิเคราะห์ปัญหาการใช้ภาษาไทย นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี ที่สอนโดยใช้ผังความคิดร่วมกับร่วมกับการใช้ คำถามกระตุ้นความคิด ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

สรุปผล

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาที่สอนวิชาทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ เรื่องวิเคราะห์ปัญหาการใช้ภาษาไทย นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 ที่สอนโดยใช้ผังความคิดร่วมกับร่วมกับการใช้คำถามกระตุ้นความคิด พบว่าผลสัมฤทธิ์ ของคะแนนทดสอบก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย 5.14 ส่วนผลสัมฤทธิ์ของคะแนนทดสอบหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 9.1

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของคะแนนทดสอบก่อนเรียนกับหลังเรียนวิชาทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ เรื่องวิเคราะห์ปัญหาการใช้ภาษาไทย นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 ที่สอนโดยใช้ผังความคิดร่วมกับร่วมกับการใช้คำถามกระตุ้นความคิด พบว่าคะแนนทดสอบหลังเรียนมี ค่าเฉลี่ยสูงกว่า คะแนนทดสอบก่อนเรียนอยู่ 3.96 คะแนน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาที่สอนโดยใช้วิชาทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ เรื่องวิเคราะห์ปัญหาการใช้ภาษาไทย นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 ที่สอนโดยใช้ผังความคิดร่วมกับร่วมกับการใช้คำถามกระตุ้นความคิด สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของคะแนนทดสอบก่อนเรียนกับหลังเรียนวิชาทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ เรื่องวิเคราะห์ปัญหาการใช้ภาษาไทย นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 ที่สอนโดยใช้ผังความคิดร่วมกับร่วมกับการใช้คำถามกระตุ้นความคิด พบว่าคะแนนทดสอบหลังเรียน วิชาทักษะภาษาไทยเพื่ออาชีพ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนอยู่ 3.96 เนื่องมาจากแบบทดสอบนักศึกษา มีความเข้าใจ ผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำเป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

- 1.1 ครูผู้สอนควรแจ้งจุดประสงค์การใช้ผังความคิดให้นักเรียนทราบก่อนการใช้
- 1.2 ครูผู้สอนควรแจ้งประโยชน์ของการใช้ผังความคิด และการนำไปประยุกต์ใช้ในรายวิชาอื่นต่อไปได้
- 1.3 ครูผู้สอนแนะนำนักเรียนเกี่ยวกับการใช้ผังความคิดเพื่อให้เกิดการพัฒนาทักษะการคิดเพิ่มขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ครูผู้สอนสามารถนำฝังความคิดไปพัฒนาต่อยอดโดยเพิ่มทักษะการเขียนและการอ่าน เพื่อให้
นักเรียนมีทักษะและสมาธิในการเรียนเพิ่มมากขึ้น

บรรณานุกรม

- ชาติชาย พิทักษ์ธนาคม. 2544. *จิตวิทยาการเรียนการสอน*. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นันทกา พหลยุทธ. 2544. *รายงานการพัฒนาการเรียนการสอนเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ. CIPPA MODEL ท605 ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6*.
- นวลจิตต์ เขาวงศ์พิงศ์. 2535. *การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นทักษะปฏิบัติสำหรับครูวิชาชีพ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาเอก , จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. 2543. *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาสน์.
- ไสว ฟักขาว. 2544. *หลักการสอนสำหรับเป็นครูมืออาชีพ*. กรุงเทพมหานคร : เอ็มพันธ์.
- อนงค์ อึ้งตระกูล. 2541. *ฐนิวรรณ วุฒิวิทยาการ. ภาษาไทยพื้นฐาน*. กรุงเทพมหานคร : จิตรวัฒน์,